

Gemeente Leusden

Uitwisseling Sociaal Domein

21 september 2023

Uitwisseling Sociaal Domein

1. Hervormingsagenda Jeugd 20 min.

Vragen 20 min.

2. Samenwerking regio Amersfoort (Jeugd/Wmo) 10 min.

Vragen 10 min.

Deel 1

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

Introductie filmpje

“Ik vergelijk onze tijdgeest met een speedboot [...]. Die boot vaart heel snel, en vooraan staan blitse jongens in dure pakken met hun haren in de wind magnumflessen champagne leeg te spuiten, terwijl hun mooie vrouwen kirren van plezier. Maar achteraan vallen mensen uit de boot, omdat het zo snel gaat en er geen relingen zijn. Door het geraas horen de succesboys dat niet. En achter die speedboot varen wij, de psychiaters en de psychologen, in rubberbootjes. Wij vissen de overboord gevallen sukkelaars op en geven ze droge kleren. [...] Die speedboot moet trager varen, en achteraan moet er een stevige reling komen, een sterke sociale zekerheid, zodat minder mensen in het water vallen. Want vergis u niet: de meesten hebben geen psychiatrische afwijkingen, maar zijn gewone mensen die de ratrace niet meer aankunnen.

Dirk de Wachter in De Morgen, 7 januari 2020

Inhoud

- Kleine terugblik/historie
- Opzet en doel Hervormingsagenda
- Inhoud Hervormingsagenda
- Financiën bij de Hervormingsagenda
- Vragen

Vraag

Hoeveel kinderen maken op dit moment gebruik van Jeugdhulp?

A: 1 op 20

B: 1 op 10

C: 1 op 8

Historie

Jeugdhulp al jaren groeiend:

- Toename vraag
- Toename kosten

Transitie/transformatie 2015

- Inhoudelijke doelstelling → dichterbij organiseren
- Financiële doelstelling → forse bezuiniging

Aantal jeugdigen met jeugdhulp blijft stijgen (van 1 op 20 in 2000 naar 1 op 8 nu)

Wachttijden nemen toe

De kosten stijgen mee

Conclusie: Huidige stelsel niet houdbaar voor de lange termijn.

Tijdslijn Hervormingsagenda

- Dec. 2020:** Onderzoek AEF
- Mei 2021:** Uitspraak “commissie van Wijzen”: Rijk moet extra budget beschikbaar stellen.
- Juni 2021:** Extra budget toegezegd + afspraak om met een Hervormingsagenda te komen
- Juni 2023:** Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 gereed

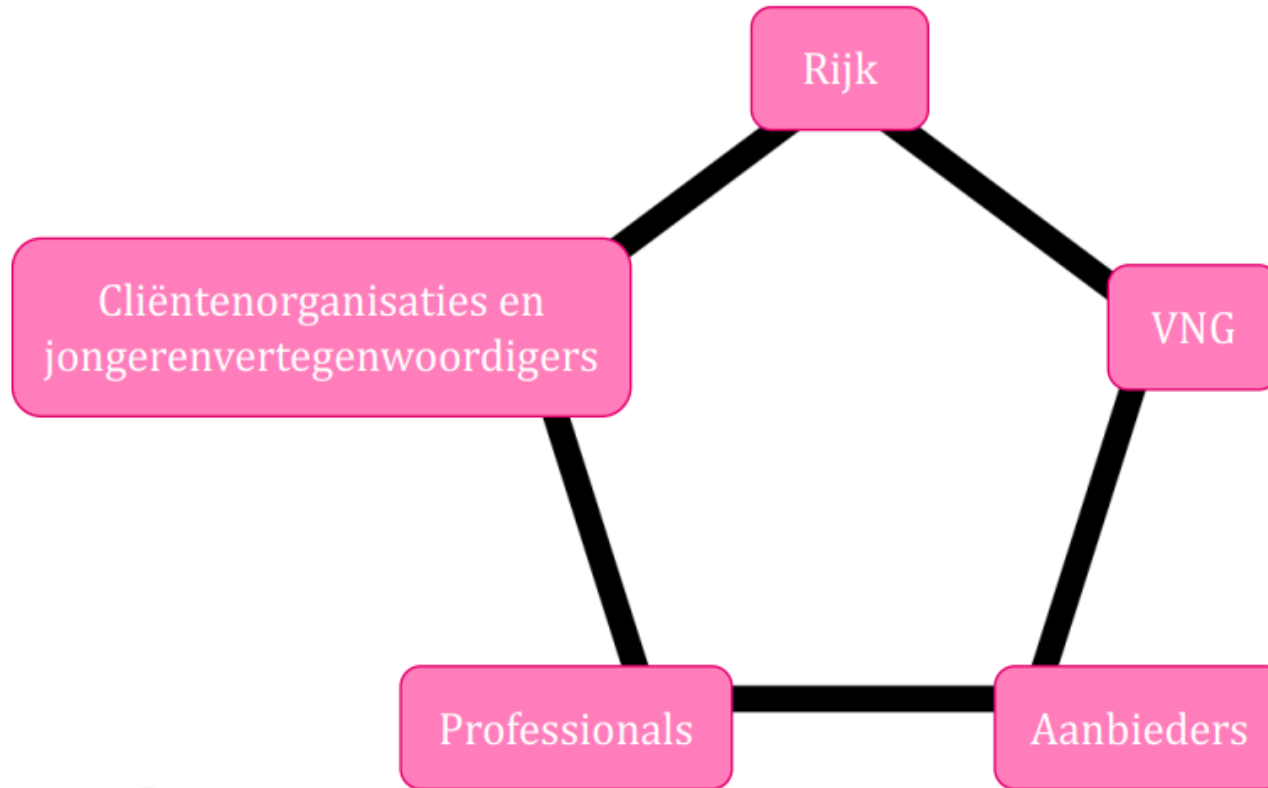
Opzet en doel

De Hervormingsagenda heeft 2 doelen, die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld:

1. Beter en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is;
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel

Vijfhoek betrokkenen hervormingsagenda

9 opgaven

Inhoudelijk:

1. Reikwijdte: Jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen
2. Stevige verbinding met onderwijs, volwassenen-GGZ en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams en toegang
4. Afbouw residentiele jeugdhulp: zo thuis mogelijk
5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren

Stelselmatig:

6. Verbeteren regionale samenwerking en landelijke contractering specialistische zorg
7. Eenvoudige uitvoering en inkoop, vermindering administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking

Afspraken Rijk-Gemeenten:

8. Verbeteren inzicht in jeugdstelsel d.m.v. data en monitoring
9. Afspraken over een meerjarig financieel kader en financieel bestuurlijke verhoudingen

1. Reikwijdte

Doel:

- Heldere afbakening jeugdzorg;
- Jeugdhulp alleen voor complexe problematiek;
- Versterken van omgeving en het 'gewone leven' met laagdrempelige ondersteuning.
 - Paradigmashift nodig: meer richten op totale leven van inwoners en niet te snel kinderen verbijzonderen.
 - Maatschappelijk debat is randvoorwaardelijk

Wat doen we al in Leusden?

- Inzetten op sterke pedagogische basis → Beleidskader
- Integrale aanpak → Werkwijze Lokale Teams
- Jeugdhulp niet overal voor inzetten → Aanpassen verordening
- Jeugdhulp, die niet werkt, niet meer inzetten → Aanpassen verordening
- Sturen op trajectduur → Ambulante gebiedsteams
- (Lichte) Ambulante hulp en ondersteuning zoveel mogelijk vormgeven als vrij toegankelijke voorziening → Beleidskader en Verordening

Vraag

Hoe wil het Rijk komen tot een nieuwe afbakening van de reikwijdte van de Jeugdwet?

- A: Ze gaan op onderzoek uit
- B: Ze huren een bureau in om te starten met het maatschappelijke gesprek
- C: Ze gaan in gesprek met jongeren, professionals en gemeenten

2. Jeugdhulp verbinden met andere domeinen

Opgave:

- Verbinden met in ieder geval:

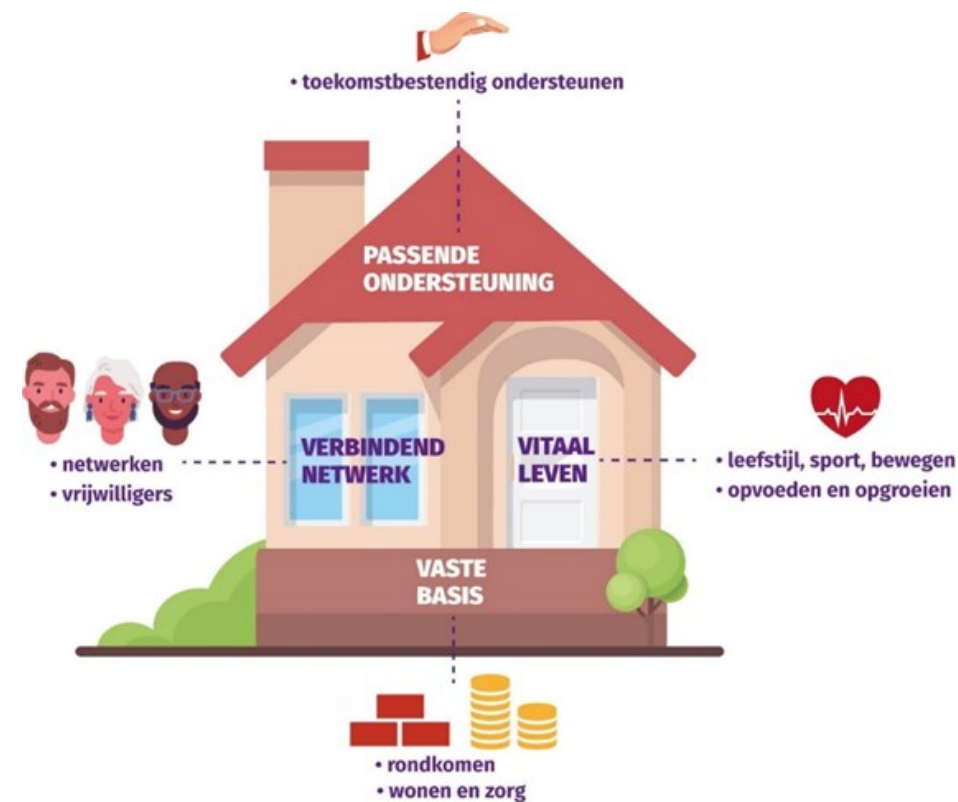
Onderwijs en kinderopvang

Volwassenen-ggz

Bestaanszekerheid

18-/18+ problematiek

- Paradigmashift nodig: meer richten op totale leven van inwoners
- Grote afhankelijkheid anderen (domeinen en akkoorden)
- Verbinding IZA/GALA + Financiering

Wat doen we al in Leusden?

- Parallel aan jeugdhulp hulp vanuit andere domeinen inzetten → Beleidskader
- Verbinding met onderwijs en jeugd (consultatie&advies, collectief aanbod) → Beleidskader
- Verbinding met volwassen GGZ → IZA/GALA regio
- Bestaanszekerheid → Beleidskader
- 18-/18+ → Perspectiefplan

3. Stevige lokale teams en toegang

Opgave:

Stevige lokale teams en basis in wijk/dorp/buurt

Samenwerking met andere verwijzers (bv. Huisartsen, POH's)

Goede samenwerking met specialistische expertise

Waarborgen zorg bij levenslange en levensbrede ondersteuningsvraag

- Is het behalen van de kwaliteitseisen voor alle gemeenten individueel haalbaar?
- Goede samenhang nodig met andere domeinen en met Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Wat doen we al in Leusden?

- Convenant Stevige lokale teams → Regionaal
- Betrekken specialistische expertise bij lokale teams → SAVE/MetMaya/Lariks
- Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming → Lokaal/regionaal

4. Terugdringen residentiële jeugdhulp

Opgave:

Naar nul gesloten plaatsingen in 2030

Financiële transitie onder landelijke regie

Voorkomen van uithuisplaatsingen en jeugdigen d.m.v. alternatieve zorg

Wat doen we al in Leusden?

Beweging van 0

Met Maya

Inkoop Jeugdhulp

MetMaya: betere partnerschap en sturingsmogelijkheden

5. Kwaliteitsverbetering en blijven leren

Opgave:

Voortdurend leren en veranderen.

Aantoonbaar maken wat wel en niet werkt; alleen effectieve methoden toepassen.

Vastgestelde kwaliteitskaders

- Alleen doen wat bewezen effectief is: dat proberen ze al jaren. Maar hoe en wie houdt toezicht? Dat wordt nog niet concreet.
- Creëren van ruimte om te leren en ontwikkelen in tijden van wachtlijsten en personele capaciteit

Wat doen we al in Leusden?

Voorkeur voor bewezen effectieve interventies

Kwaliteit van zorg

Vraag

Welke besparing wordt met de Hervormingsagenda beoogd?

- A: 1 miljard
- B: 1,5 miljard
- C: 350 miljoen

6. Verbeteren regionale samenwerking – organisatie van de inkoop

Opgave:

Tijdige en passende hulp voor kwetsbare jeugd die hoog specialistische hulp nodig heeft

Verminderen van uitvoeringslasten

Meenemen van clientperspectief om te komen tot passende hulp

Wat doen we al in Leusden?

Versterken van de regio

WGR (Zie deel II)

Standaardiseren van inkoop, kwaliteit en administratie

Minimale eisen aan regionale inkoop

7. Eenvoudige uitvoering en inkoop, minder adm. lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking

Opgave:

Inkoop jeugdzorg verdergaand vereenvoudigen

Inzetten van landelijke, niet-vrijblijvende standaardisatie van contracten e.d.

Wat doen we al in Leusden?

Standaardisatie van regionale en landelijke inkoop +
standaardisatie van contract- en accountmanagement

Verminderen administratieve lasten voor professionals

- AMVB reële prijzen, eenvormige productcodes.
- Wetgeving en richtlijnen volgen en implementeren
- Stoppen met tijdschrijven en micro sturing

Richtlijnen

WAT
ZIJN DAT?

We hebben ons dus al **goed voorbereid.**

Wij:

- Transformeren al in lijn met de Hervormingsagenda
- Anticiperen op aanstaande wetswijzigingen
- Uniformeren de werkwijzen van lokale teams in de regio
- Versterken Lariks met extra impulsen in 2021 en 2023
- Kopen 'taakgericht' in en sturen samen met één contractpartner (MetMaya) op kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie

Maar besparing moet nog volgen

Wat moeten wij **nog meer** doen:

- Ontwikkelen alternatief aanbod
- Nauwer samenwerken rond veiligheid
- Kwaliteitsverbetering en blijvend leren
- Beweging van 0
- Verbinding onderwijs en specialistische jeugdhulp
- Contract MetMaya en stap-voor-stap aanscherpen op landelijke eisen

Wat is het financieel perspectief?

Ingroeipad:

Meer tijd om maatregelen voor te bereiden (Besparingspotentieel 2023 bevroren t/m 2025)

Besparing oplopend tot structureel € 1 mld vanaf 2027

650 miljoen daarvan is nu voldoende onderbouwd en wordt bewaakt door een Deskundigencommissie

Risicoverdeling:

Rijk en gemeenten verantwoordelijk voor “eigen” maatregelen Hervormingsagenda

Gemeenten verantwoordelijk voor doelmatige en doeltreffende uitvoering Jeugdwet

Gemeenten financieel verantwoordelijk voor bovenwettelijk initiatieven

Rijk verantwoordelijk voor onvoorziene omstandigheden en autonome groei

Status extra besparing € 511 miljoen coalitieakkoord = voor rekening Rijk

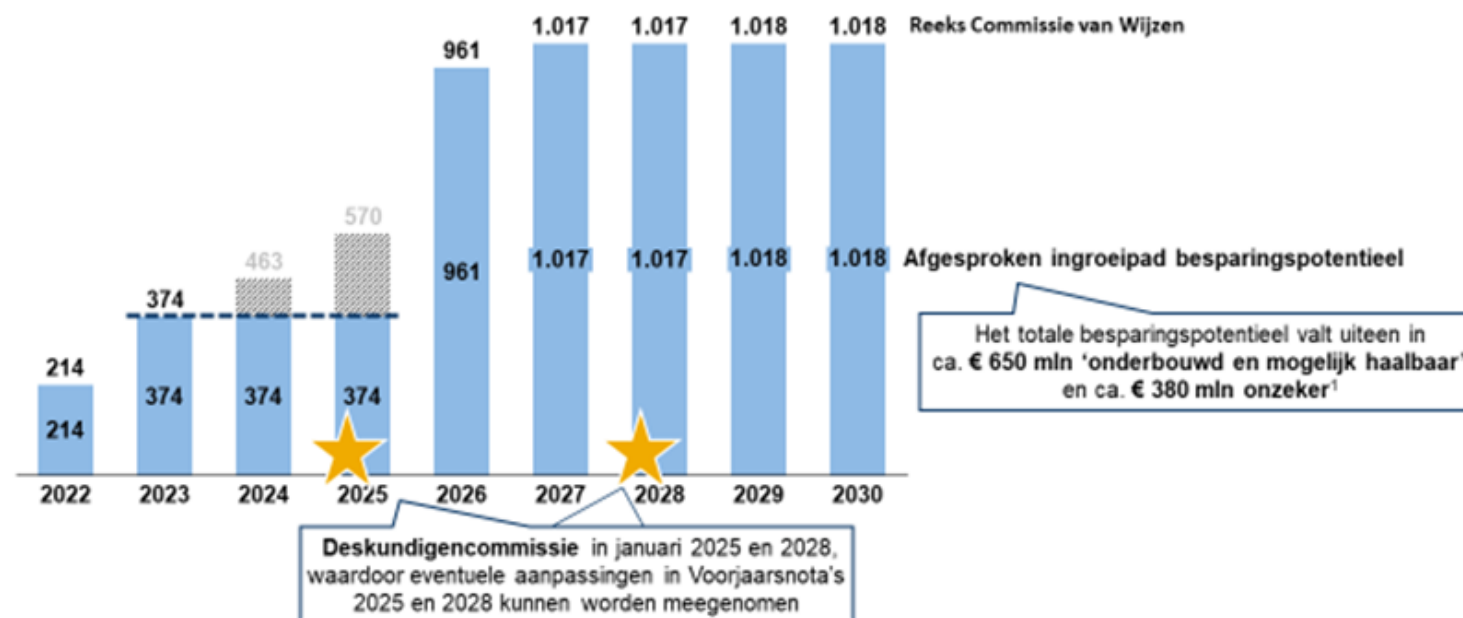

Wat is het financieel kader op macro niveau:

Ad 1 & 2. Totale besparing en ingroeipad

Aanpassing ingroeipad besparingspotentieel (incl. effect bevrozing besparing 2023), 2022-2030
€ mln

¹ Het totaal van € 650 mln onderbouwd en mogelijk haalbaar en € 380 mln onzeker telt niet precies op tot de weergegeven € 1.018 mln. Dit komt door afrondingen en technische correctie.

Wat is het **financieel kader** in Leusden:

- Zie kadernota 2024 (aangenomen 29-06)
- Zie begroting 2024 – 2027 (raad 9 november)

Vragen?

Deel 2

Samenwerking regio Amersfoort op de deeldomeinen Jeugd en Wmo

Samenwerking in de Regio Amersfoort

“Waar ‘helpend’ of
verplicht regionaal.

Maar het verschil
maken we lokaal”

- **Dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Amersfoort**
- **Bestuursconvenant Regio Amersfoort**

Waar is samenwerking **helpend of verplicht** :

Helpend

Inkoop Wmo (begeleiding en beschermd wonen)
Accountmanagement
Monitoring en dataverwerking
Zorgadministratie (mogelijk verplicht)

Verplicht

Inkoop Jeugdhulp
Uitvoering IZA (Integraal Zorg Akkoord)
Maatschappelijke opvang

Regio
Amersfoort

Wat gaat er veranderen er ten opzichte van de huidige situatie?

- In de huidige samenwerking is Amersfoort is ‘gastheergemeente’ voor een aantal beleidsarme-, uitvoerende taken. Amersfoort werkt daarbij “in opdracht van de regio”.
- Die opdracht is vastgelegd in 1-op-1 dienstverleningsovereenkomsten en een regionale samenwerkingsovereenkomst
- Zal (waarschijnlijk) de zogenaamde Centrumregeling binnen de Wet Gemeenschappelijke Regeling als basis worden verkozen. Dat is een lichte vorm van samenwerking.
- Amersfoort zal daarmee primair het mandaat verkrijgen voor de uitvoering van taken
- Vaststellen van beleid blijft een lokale bevoegdheid

Wat zijn de **uitgangpunten** bij nadere uitwerking

- In de samenwerkingsvorm en -afspraken moet de samenwerking voldoende tot zijn recht komen.
- De samenwerking, afspraken en mandaat zien primair op de uitvoering van taken.
- Hoewel beleid, waar nodig en mogelijk, regionaal wordt afgestemd, blijft ontwikkeling en vaststelling van beleid een lokale bevoegdheid.
- De samenwerkingsvorm moet toekomstbestendig zijn.

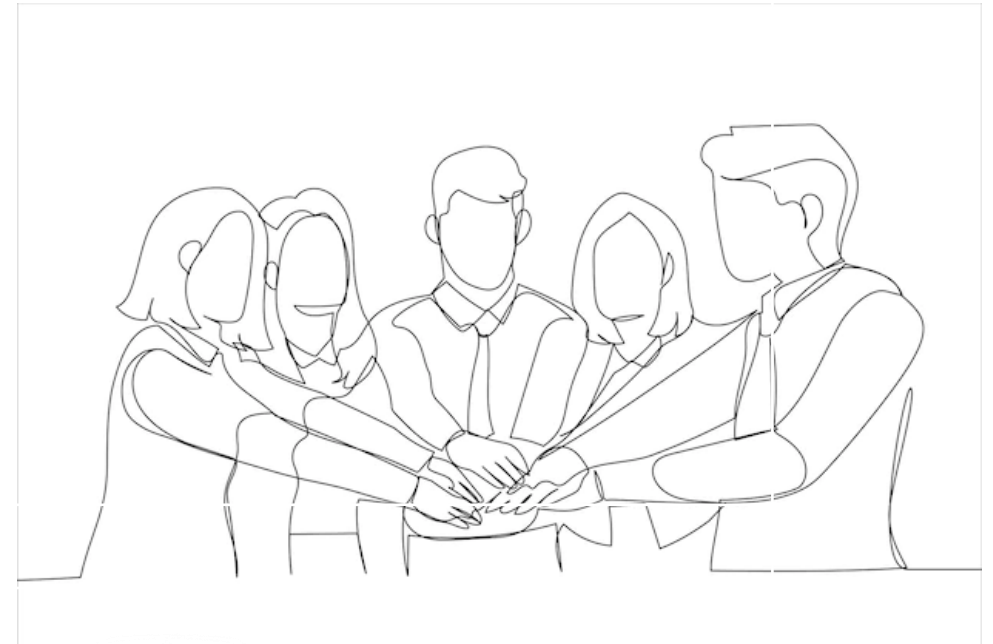
De gemeenteraad :

- Heeft instemmingsrecht over het toetreden de Centrumregeling
- Is bevoegd om inlichtingen te vragen over (de uitvoering van) de Centrumregeling
- Heeft instemmingsrecht om de Centrumregeling te verlaten
- Wordt betrokken bij mogelijke opheffing van de Centrumregeling

Hoe verloopt de **uitwerking**

- Inhoudelijk:
 - Aanpassingen op basis van afspraken die voortkomen uit inkoop Jeugd en Wmo
 - Aanscherpen en actualiseren (werk)afspraken
 - Juridische vertaling naar Centrumregeling
- Besluitvorming
 - College vraagt zienswijzen aan de raad
 - College verwerkt zienswijze in Centrumregeling
 - College stelt voorgenomen Centrumregeling vast en vraagt raad om instemming
 - College stelt de Centrumregeling vast

Vragen?

